

**Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)
voor de examens (Havo)**

Leerjaar 4 | 2026-2027

Vastgesteld op 21 september 2026
door de heer B. Boukhari (Directeur AIDA COLLEGE)

Secretaris examencommissie: de heer M.E. Basalan

- Goedgekeurd door de MR op 23 september 2026;
- Verzonden aan de inspectie op 30 september 2026;
- Ter inzage gelegd voor de kandidaten vanaf 30 september 2026 via Magister en op www.AIDACollege.nl.

Inhoudsopgave Programma van toetsing en afsluiting Havo Leerjaar 4

Inleiding.....	3
Arabisch (Centraal Examen).....	5
Arabisch (Elementair)	6
Biologie.....	7
Culturele en kunstzinnige vorming	9
Economie	10
Engels.....	11
Frans	12
Geschiedenis.....	13
Lichamelijke opvoeding	14
Natuurkunde.....	15
NLT (Natuur, Leven en Technologie)	16
Nederlands	17
Maatschappijleer	18
Maatschappijwetenschappen	19
Scheikunde.....	20
Turks	21
Wiskunde A	22
Wiskunde B	23
Rekenen.....	24

Inleiding

Dit boekje is het programma van toetsing en afsluiting (PTA) voor dit schooljaar, **leerjaar 4**.

De toetsen die in het PTA voor een vak staan dat je volgt, moet je **allemaal** gedaan hebben. Ben je er niet bij als een toets wordt afgenomen dan heb je toestemming van de examencommissie nodig om het alsnog in te halen. Dat mag namelijk niet automatisch. Je moet een geldige reden hebben gehad om afwezig te zijn geweest bij een toets. En daarnaast moet het tijdig gemeld zijn volgens de geldende absentieprocedure. Krijg je toestemming om de toets in te halen, dan krijg je hiervoor een uitnodiging via de schoolemail (met CC naar ouders/verzorgers). Zolang de toets niet is ingehaald, staat er een INH ingevuld in MAGISTER. Alle toetsen van een periode moeten ingehaald zijn op de dag dat de herkansingen van die periode afgenomen worden. Mocht je dat zonder goede reden niet gedaan hebben dan wordt de INH een 1,0. Dat we je een 1,0 geven wordt gemeld aan en je ouders/verzorgers en aan de inspectie voor het onderwijs.

Voor elk vak is er een tabel waarin je de volgende informatie kan vinden:

P	Stofomschrijving	Examen- eenheid	SE	CE	Toetsvorm	Td	Code	Her.	Weging	Opmerkingen
---	------------------	--------------------	----	----	-----------	----	------	------	--------	-------------

De **P** betekent periode. Het schooljaar is verdeeld in drie perioden voor het derde jaar en in twee voor het vierde jaar (de 3e periode is het eindexamen in leerjaar 4). Het is mogelijk dat een toets in een andere periode wordt afgenomen (door bijvoorbeeld wijzigingen in het rooster).

- Bij **Stofomschrijving** staat waar de toets over zal gaan.
- Bij **Examen-eenheid** staat een bepaalde code (domein). Landelijk is vastgesteld welke stof er moet worden behandeld. De codes kan je terugvinden in die beschrijving.
- Bij Schoolexamen (**SE**) en Centraal Examen (**CE**) wordt met een X aangegeven of de stof op het SE en/of CE getoetst moet worden.
- Bij **Toets-vorm** kan je vinden wat voor soort toets het is. In het PTA worden de volgende toetsvormen onderscheiden: schriftelijk (S)¹, mondeling (M), praktische opdracht (PO), Test-Correct (TC) en luistertoets (L).
- **Td** staat voor tijdsduur. Het is een schatting van de lengte van de toets in minuten. Dit kan je helpen bij het maken van je planning per week.
- De **Code** is een nummer dat de school zelf bedenkt. Hiermee is een cijfer dat gegeven wordt in het administratiesysteem en op afdrukken van je cijferlijst staat terug te vinden in dit PTA.
- **Her.** Geeft aan of er voor die toets een herkansing mogelijk is.
- **Weging** geeft aan hoe zwaar een schoolonderzoek meeweegt. Kijk hiervoor in de bovenstaande tabel.
- In de kolom **Opmerkingen** kan extra informatie staan.

Bij dit PTA hoort het examenreglement AIDA College.

¹ Geschreven en digitaal

Arabisch (Centraal Examen)

Havo leerjaar 4 | 2026-2027

P	Stofomschrijving	Examen-eenheid	SE	CE	Code	Toets-vorm	Td	Her.	Weging	Opmerkingen
1	Leesvaardigheid	Domein A	X		4.1	S	100	Ja, indien Onvoldoende.	20%	Woordenboek Ar-NI/ NI-Ar
2	Luistervaardigheid	Domein B	X		4.2	S	100	Ja, indien Onvoldoende.	20%	Geen
3	Schrijfvaardigheid. Brief, formeel en informeel	Domein D	X		4.3	S	100	Ja, indien Onvoldoende.	15%	Woordenboek Ar-NI/ NI-Ar

Arabisch (Elementair)

Havo leerjaar 4 | 2026-2027

P	Stofomschrijving	Examen-eenheid	SE	CE	Code	Toets-vorm	Td	Her.	Weging	Opmerkingen
1	Leesvaardigheid	Domein A	X		4.1	S	100	Ja, indien Onvoldoende.	20%	Woordenboek Ar-NI/ NI-Ar
2	Luistervaardigheid	Domein B	X		4.2	S	100	Ja, indien Onvoldoende.	20%	Geen
3	Schrijfvaardigheid. Brief, formeel en informeel	Domein D	X		4.3	S	100	Ja, indien Onvoldoende.	15%	Woordenboek Ar-NI/ NI-Ar

Biologie

Havo leerjaar 4 | 2026-2027

Boek: Biologie voor jou - 8e editie

P	Stofomschrijving	Exameneenheid	Verdeling examenstof SE/CE	Toets vorm	Td	VC- Code	Weging SE	Code	Her.	Opmerkingen
1	SE-A: Thema 1: Inleiding in de biologie Thema 2: Voortplanting en seksualiteit	T1: A4, A5.1 t/m A5.9, A5.11, A6, A8.2, A8.5, A8.6, A11, A14, A15 M2.1.3, M2.1.4, M2.2.1, M2.2.2, M2.2.3 O1.1.1, O1.3.1, O1.4.1, O1.5.1, O1.6.1, O6 T2: A1, A5, A8 M3.2.2, M3.2.4, M6 O2.2.1, O8.1, O8.2, O8.3, O8.4, O8.5, O8.6, O8.7, O8.8, O8.9, O9.1, O9.2, O9.3, O9.4, O9.5, O9.6	SE	S	100	4.1	15%		Ja	**
2	SE-B Thema 3: Genetica Thema 4: Evolutie	T3: A7 M7.1.1, M7.1.2, M7.1.3, M7.1.4, M8.1, M8.1.2, M8.3.1, M8.4.1 T4: A5 M2.1.1, M2.1.2, M2.1.3, M3.1.2, M8.1.3, M8.2.4, M8.4.1	SE	S	100	4.2	15%		Ja	**
3	PO-C: Thema 7: Ecologie en milieu	T7: A5, A7, A8 P1.1.1, P1.1.2, P1.1.4, P1.2.1, P1.2.2, P1.2.3, P1.3.1, P1.3.2, P1.3.3, P1.3.4, P2, P3.1.1, P3.1.2, P3.1.3, P3.2.1, P3.2.2, P3.2.3, P3.2.4	PO	S	nvt	4.3	5%		Nee	Deadline:

	SE-D:	T5:	SE	S	50	4.4	10%		Ja	**
	Thema 5: Regeling	A5								
		M2.1.4								
	Thema 6: Waarneming en gedrag	O2.1.3, O2.2.1,								
		O2.2.2, O2.2.3,								
		O2.3.1, O2.3.2,								
		O2.3.3, O2.3.4, O4.1,								
		O4.2, O5.3								
		T6: A5, A8								
		O5.1, O5.2, O7								

Culturele en kunstzinnige vorming

Havo leerjaar 4 | 2026-2027

P	Stofomschrijving	Examen-eenheid	SE	CE	Code	Toets-vorm	Td	Her.	Weging	Opmerkingen
1	1 ^e Kunstdiscipline met culturele activiteit	Domein A: Verkennen Domein B: Verbreden Domein C: Verdiepen Domein D: Verbinden	X		4.1	Po		Nee	25%	
2	2 ^e Kunstdiscipline met culturele activiteit	Domein A: Verkennen Domein B: Verbreden Domein C: Verdiepen Domein D: Verbinden	X		4.2	Po		Nee	25%	
3	3 ^e Kunstdiscipline met culturele activiteit	Domein A: Verkennen Domein B: Verbreden Domein C: Verdiepen Domein D: Verbinden	X		4.3	Po		Nee	25%	
	Kunstdossier	Domein A: Verkennen Domein B: Verbreden Domein C: Verdiepen Domein D: Verbinden	X		4.4	O		Nee	25%	

Economie

Havo leerjaar 4 | 2026-2027
Boek: Cumulus (www.cumulus.co)

P	Leerstofomschrijving	Examen- eenheid	SE	CE	Toets- vorm	Td	Code	Her.	Weging	Opmerkingen
1	SE Geldzaken, speltheorie, markt	A, D, E, F, G	X		Schriftelijk	90	4.1	Ja, indien Onvoldoende.	25%	
2	SE Geldzaken, welvaart, speltheorie, markt, arbeid	A, D, E, F, G, H, I	X		Schriftelijk	135	4.2	Ja, indien Onvoldoende.	30%	
3	SE Geldzaken, welvaart, speltheorie, markt, arbeid, crisis, wisselkoersen	A, D, E, F, G, H, I, K	X		Schriftelijk	135	4.3	Ja, indien Onvoldoende.	35%	
1	Praktische opdracht	E/G/H/K	X		Opdracht	1 dag	4.4	Nee	10%	

Handelingsdeel

P	Leerstofomschrijving	Examen- eenheid	SE	CE	Toets- vorm	Td	Code	Her.	Weging	Opmerkingen
1	Klaslokaalexperiment verzekeren	J	X		Opdracht					
2	Klaslokaalexperiment speltheorie	J	X		Opdracht					
3	Opdracht Schaarste & Ruil	K	X		Opdracht					

Engels

Havo leerjaar 4 | 2026-2027

Boek: Stepping Stones 4&5 Havo, Examensprint

P	Stofomschrijving	Examen- eenheid	SE	CE	Toets vorm	Td	VC- Code	Duur	Code	Her.
1	Leesvaardigheid De kandidaat kan: 1. Aangeven welke informatie relevant is, gegeven een vaststaande behoefte; 2. De hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven 3. De betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven 4. Relaties tussen delen van tekst aangeven 5. verbanden tussen tekstdelen aangeven 6. conclusies trekken met betrekking tot intenties	Domein A	X		Schriftelijke toets		4.1	90 min		Ja, indien onvoldoende
2	Gespreksvaardigheid De kandidaat kan: 1. verworven informatie adequaat presenteren met het oog op doel en publiek en daarbij zaken of personen beschrijven en standpunten en argumenten verwoorden	Domein C Subdomein C2 Spreken	X		Presentatie		4.2	10 min		Nee
3	Schrijfvaardigheid (literatuur) De kandidaat kan: 1. adequaat reageren in schriftelijk contact met doeltaalgebruikers 2. informatie vragen en verstrekken 3. verworven informatie adequaat presenteren met het oog op doel en publiek, en daarbij zaken of personen beschrijven en uitdrukking geven aan gevoelens en standpunten verwoorden 4. een verslag schrijven	Domein D Subdomein D1 Taalvaardigheden	X		Schrijfp opdracht		4.3	60 min		Ja, indien onvoldoende

Frans

Havo leerjaar 4 | 2026-2027

Boek: Grandes Lignes

P	Stofomschrijving	Examen- eenheid	SE	CE	Toets vorm	Td	VC- Code	Weging	Code	Her.	Weging	Opmerkingen
1	Woordenschat & Grammatica H1 en 2	Domein A en E	X		S	60	4.1			Ja indien onvoldoende	5	
	Spreekvaardigheid	Domein C en D	X		M	10	4.2			Nee	5	
	Luistervaardigheid	Domein B	X		D	45	4.3			Ja indien onvoldoende	5	
2	Schrijfvaardigheid	Domein E	X		S	60	4.4			Ja indien onvoldoende	10	
	Woordenschat & Grammatica H5 en 6	Domein A en E	X		S	60	4.5			Ja indien onvoldoende	10	
	Kijk- en luistertoets	Domein B			D	45	4.6			Nee	5	
3	Leesvaardigheid CE stijl	Domein A	X		S	90	4.7			Ja indien onvoldoende	10	
	Mondeling en portfolio	Domein C, D en F	X		M en S	20	4.8			Nee	5	

Geschiedenis

Havo leerjaar 4 | 2026-2027

Boek: Memo Geschiedenis Leeropdrachtenboek + MeMo Geschiedenis Centraal Examen

P	Stofomschrijving	Examen- eenheid	SE	CE	Toets vorm	Td	VC- Code	Weging	Code	Her.	Weging	Opmerkingen
1	- Domein A historisch besef in combinatie met: - Domein B: oriëntatiekennis periode tot 1500 - Domein B: oriëntatiekennis periode 1500-1600	Domein A + Kenmerkend aspect 1 t/m 17 Kenmerkend aspect 18 t/m 22	X									Hoofdstuk 1 (leerroute 2) + Hoofdstuk 2.
	Domein C: Thema 1: onderzoek een cultuur	Domein C	X	X	S	60	4.1	20%		ja		
2	Domein A historisch besef in combinatie met domein B: oriëntatiekennis periode 1600-1900	Kenmerkend aspect 23 t/m 36	X	X	S	60	4.3	20%		Ja		Hoofdstuk 3, 4, 5.
	Domein D: Thema 2 geschiedenis van de rechtsstaat en van de parlementaire democratie	Domein D	X	X	S	50	4.4	10%		ja		Memo online
3	Domein A historisch besef in combinatie met domein B: oriëntatiekennis periode 1800-1950	Kenmerkend aspect 33, 36 t/m 44.	X	X	S	60	4.5	20%		Ja		Hoofdstuk 6, 7, 8.
	Domein C: Thema 3 focus op kenmerkende aspecten		X	X	S	50	4.6	10%		ja		Leerroute 4: Focus op kenmerkende aspecten
	Historische context: Duitsland in Europa 1918-1991	Kenmerkend aspect 37 t/m 42, 45, 47, 48		X	S		4.7					Examenkatern hoofdstuk 2

Lichamelijke opvoeding

Havo leerjaar 4 | 2026-2027

Boek:

P	Stofomschrijving	Examen- eenheid	SE	CE	Toets vorm	Td	VC- Code	Weging	Code	Her.	Weging	Opmerkingen
1	Atletiek	Domein B	X		O		4.1	5%		Ja, indien onvoldoende		
	Spel en Atletiek	Domein A en C	X		O		4.2	5%		Ja, indien onvoldoende		
2	Turnen/ bewegen	Domein A en C	X		O		4.3	5%		Ja, indien onvoldoende		
	Terugslagspel	Domein C	X		O		4.4	5%		Ja, indien onvoldoende		
	Doelspel	Domein C	X		O		4.5	10%		Ja, indien onvoldoende		
	Zelfverdediging	Domein B	X		O		4.6	5%		Ja, indien onvoldoende		
3	Conditie en gezondheid	Domein D en E	X		O		4.7	5%		Ja, indien onvoldoende		
	Sportoriëntatie	Domein E	X		O		4.8	5%		Ja, indien onvoldoende		
	Organiseren en Coachen	Domein A en C	X		O		4.9	10%		Ja, indien onvoldoende		

Natuurkunde

Havo leerjaar 4 | 2026-2027
 Boek: NOVA (Hfst 1 t/m 7)

P	Leerstofomschrijving	Examen-eenheid	SE	CE	Toets-vorm	Td	Code	Her.	Weg.	Opmerk.	
1	H2 Electriciteit + H7 Technische Automatisering De kandidaat kan: 1. De kandidaat kan doelgericht informatie zoeken, beoordelen, selecteren en verwerken. 2. De kandidaat kan adequaat schriftelijk, mondeling en digitaal in het publieke domein communiceren over onderwerpen uit het desbetreffende vakgebied. 3. De kandidaat kan bij het verwerven van vakkennis en vakvaardigheden reflecteren op eigen belangstelling, motivatie en leerproces. 4. De kandidaat kan aangeven op welke wijze natuurwetenschappelijke kennis in studie en beroep wordt gebruikt en kan mede op basis daarvan zijn belangstelling voor studies en beroepen onder woorden brengen. 5. De kandidaat kan in contexten instructies voor onderzoek op basis van vraagstellingen uitvoeren en conclusies trekken uit de onderzoeksresultaten. De kandidaat maakt daarbij gebruik van consistente redeneringen en relevante rekenkundige en wiskundige vaardigheden. 6. De kandidaat kan in contexten op basis van een gesteld probleem een technisch ontwerp voorbereiden, uitvoeren, testen en evalueren en daarbij relevante begrippen, theorie en vaardigheden en valide en consistente redeneringen hanteren. 7. De kandidaat kan in contexten een probleem analyseren, een adequaat model selecteren, en modeluitkomsten genereren en interpreteren. De kandidaat maakt daarbij gebruik van consistente redeneringen en relevante rekenkundige en wiskundige vaardigheden. 8. De kandidaat kan in contexten een voor de natuurwetenschappen relevant instrumentarium hanteren, waar nodig met aandacht voor risico's en veiligheid; daarbij gaat het om instrumenten voor dataverzameling en -bewerking, vaktaal, vakconventies, symbolen, formuletaal en rekenkundige bewerkingen. 9. De kandidaat kan in contexten een beargumenteerd oordeel geven over een situatie in de natuur of een technische toepassing, en daarin onderscheid maken tussen wetenschappelijke argumenten, normatieve maatschappelijke overwegingen en persoonlijke opvattingen. 10. De kandidaat kan in contexten analyseren op welke wijze natuurkundige en technologische kennis wordt ontwikkeld en toegepast. 11. De kandidaat kan op een verantwoorde wijze omgaan met voor de natuurkunde relevante materialen, instrumenten, apparaten en ICT toepassingen. 12. De kandidaat kan een aantal voor de natuurkunde relevante rekenkundige en wiskundige vaardigheden correct en geroutineerd toepassen bij voor de natuurkunde specifieke probleemsituaties. 13. De kandidaat kan de specifieke vaktaal en vakterminologie interpreteren en produceren, waaronder formuletaal, conventies en notaties. 14. De kandidaat kan de computer gebruiken bij modelleren en visualiseren van verschijnselen en processen, en voor het verwerken van gegevens. 15. De kandidaat kan fysische grootheden kwantificeren en mathematische uitdrukkingen in verband brengen met relaties tussen fysische begrippen. 16. De kandidaat kan in contexten die vallen binnen subdomeinen van het centraal examen onderzoek doen door middel van experimenten en de resultaten analyseren en interpreteren. 17. De kandidaat kan in contexten die vallen binnen subdomeinen van het centraal examen onderzoek doen door middel van modelstudies en de modeluitkomsten analyseren en interpreteren. 18. De kandidaat kan in contexten die vallen binnen subdomeinen van het centraal examen op basis van een gesteld probleem een ontwerp voorbereiden, uitvoeren, testen en evalueren. 19. De kandidaat kan opwekking, transport en toepassingen van elektriciteit beschrijven en analyseren aan de hand van fysische begrippen. 20. De kandidaat kan meet-, stuur- en regelsystemen construeren en de functie en werking van de componenten beschrijven. 21. De kandidaat kan in voorbeelden van technologische ontwikkeling die vallen binnen subdomeinen van het centraal examen natuurkundige principes en wetmatigheden herkennen, benoemen en toepassen.	A1 t/m A15 I1 t/m I3	X	X							Deadline PO 1 november 2026
					PO	Nvt	PO1	Nee	1		
					S	90	PT2	Ja	2	PT2 wordt tijdens de Toetsweek 1 afgenomen	
		G1 (26) G2* (27, 28)	X X	X							
2	H3 Krachten + H1 Beweging De kandidaat kan: 22. zie hierboven nr 1 t/m 18 23. De kandidaat kan in contexten de relatie tussen kracht en bewegingsveranderingen analyseren en verklaren met behulp van de wetten van Newton.	A1 t/m A15 I1 t/m I3 C1 (19)	X X	X X	S	90	PT3	Ja	2	PT3 wordt tijdens de Toetsweek 2 afgenomen.	
3	H6 Spiegels en Lenzen 24. zie hierboven nr 1 t/m 18 25. De kandidaat kan aan de hand van toepassingen van geometrische optica en golfoptica eigenschappen van licht beschrijven en analyseren. H4 Materialen + H5 Arbeid en Energie De kandidaat kan: 26. zie hierboven nr 1 t/m 18 27. De kandidaat kan in contexten fysische eigenschappen van stoffen en materialen beschrijven en verklaren met behulp van atomaire en moleculaire modellen. 28. De kandidaat kan in de context van de ontwikkeling van functionele materialen fysische begrippen gebruiken en de mogelijke toepassingen van deze materialen toelichten en verklaren. 29. De kandidaat kan in contexten de begrippen energiebehoud, rendement, arbeid en warmte gebruiken om energieomzettingen te beschrijven en te analyseren.	A1 t/m A15 I1 t/m I3 B3*	X X	X X	S	90	PT4	Ja	2	PT4 wordt na PT3 binnen 6 weken afgenomen tijdens de reguliere week. De IIn moeten 2 weken van tevoren bericht krijgen over de afnamedatum.	
		A1 t/m A15 I1 t/m I3	X X X	X X X	S	90	PT5	Ja	2	PT5 wordt afgenomen tijdens de toetsweek P3 in leerjaar 4	

• Keuzeonderwerp SE
 Examen eenheden A1 t/m A15 en I1 t/m I3 zijn op alle SE's van toepassing en worden niet apart getoetst.

NLT (Natuur, Leven en Technologie)

HAVO leerjaar 4 | 2026-2027

Boek: Voor dit vak worden de modules van de Vereniging voor NLT gebruikt.

P	Leerstofomschrijving	Examen-eenheid	SE	CE	Toets-vorm	Td	Code	Her.	Weg.	Opmerk.
1	Module Forensische Technieken (<i>Moorddossier en Practicumverslag</i>)	A, B1, B2, E2	X		PO +S	Nvt	PO1	Ja	1	Deadline PO 10 november 2026
2	Webquest El Goore (<i>portfolio en Film</i>)	A1 t/m A5, A8 t/m A13, B1, B2 C	X		PO +S	Nvt	PO2	Ja	1	Deadline PO 10 jan 2027
3	Feest zonder Katers (<i>Toets, Practicumverslagen en presentatie</i>)	A1 t/m A5 A8 t/m A13 B1, B2,, D, E2	X		PO +S		PO3	Ja	1	Deadline 10 maart 2027
3	Door de ZOETE appel heen bijten (<i>Toets, practicumverslagen en poster/folder</i>)	A1 t/m A5 A8 t/m A13 B1, B2, E1	X		PO +S		PO4	Ja	1	Deadline 30 juni 2027

Bovenstaande SE's/PO's kunnen zowel tijdens de reguliere lessen als tijdens de toetsweken afgenomen worden. Wel moet dit minimaal 2 weken van tevoren gecommuniceerd worden met de leerlingen zodat ze zich goed kunnen voorbereiden.

Nederlands

Havo leerjaar 4 | 2026-2027

Boek: Nieuw Nederlands

P	Stofomschrijving	Examen- eenheid	SE	CE	Toets vorm	Td	Code	Her.	Weging	Opmerkingen
3	Leesvaardigheid	A1, A2,A3	X		S		PT1	Ja, indie n Onvo ldoen de	10%	
	Argumenteren	D	X		S		PT2	Ja, indie n Onvo ldoen de	10%	

Handelingsdeel

	Uiteenzetting schrijven	C	X						Deelname	
--	-------------------------	---	---	--	--	--	--	--	----------	--

Maatschappijleer

Havo leerjaar 4 | 2026-2027

Boek: Seneca

P	Stofomschrijving	Examineenheid	SE	CE	Toetsvorm	Td	VC-Code	Weging	Code	Her.	Opmerkingen
1	H1 Maatschappelijke problemen & H2 Politieke actoren	A1 Informatievaardigheden; A2 Benaderingswijzen; C2 Praktijk van de parlementaire democratie	X		RTTI schriftelijk	50 min		25%	4.1	Ja, indien onvoldoende	
2	H3 Verzorgingsstaat & H4 Pluriforme samenleving	D1, D2, D3 Verzorgingsstaat; E1, E2, E3 Pluriforme samenleving	X		RTTI schriftelijk	50 min		25%	4.2	Ja, indien onvoldoende	
	H7 Europese Unie, praktische opdracht	A1 Informatievaardigheden; A2 Benaderingswijzen; C1 en C3 Parlementaire democratie; D4 en E4 Internationale vergelijking en Europese integratie	X		PO	n.v.t.		20%	4.3	Nee	
3	SO H5 Parlementaire democratie, basisbegrippen en toepassing	C1 Politieke rechten en structuur van de democratie; C2 Praktijk van de parlementaire democratie			SO schriftelijk	20 min		0%	4.4	Nee	
	H5 Parlementaire democratie & H6 Democratische rechtsstaat	B1, B2, B3 Rechtsstaat; C1, C2 Parlementaire democratie	X		RTTI schriftelijk	50 min		30%	4.5	Ja, indien onvoldoende	

Handelingsdeel

P	Handelingsdeel	Examen-eenheid	SE	CE	Toetsvorm	Td	Code	Her.	Weging	Opmerkingen
1-3	Excursies							JA	HD	Aanwezigheid bij de excursie(s) voor dit vak.
1-3	Lessen							NEE	HD	Aanwezigheid bij ten minste 80% van de lessen Maatschappijwetenschappen. Om het dossier voor dit vak af te ronden, moet aan het handelingsdeel zijn voldaan.

Maatschappijwetenschappen

Havo leerjaar 4 | 2026-2027

Boek: Seneca

P	Stofomschrijving	Examen-eenheid	SE	CE	Toets vorm	Td	VC-Code	Weging	Code	Her.	Opmerkingen
1	H1 De samenleving en het individu & H2 De samenleving en bindingen	A2 Concept-contextbenadering; B1 Socialisatie; D1 Sociale cohesie/binding	X		schriftelijk	50 min		15%	4.1	Ja, indien onvoldoende	toegestane hulpmiddelen: niet-grafische rekenmachine, kladpapier, binashavo/vwo
2	H3 De samenleving en verschillen	A2 Concept-contextbenadering; C1 Sociale ongelijkheid; C2 Macht en gezag; C3 Conflict en samenwerking			schriftelijk	50 min		0%	4.2	NEE	toegestane hulpmiddelen: niet-grafische rekenmachine, kladpapier, binashavo/vwo
	H4 Politiek in theorie	A2 Concept-contextbenadering; B2 Politieke socialisatie; D2 Politieke instituties en representatie; E2 Staatsvorming, democratisering en globalisering	X		schriftelijk	50 min		15%	4.3	Ja, indien onvoldoende	toegestane hulpmiddelen: niet-grafische rekenmachine, kladpapier, binashavo/vwo
3	PO Klein onderzoek opzetten, operationaliseren, gegevens verwerken en conclusies trekken	A1–A3 Vaardigheden			PO	–		0%	4.4	NEE	toegestane hulpmiddelen: niet-grafische rekenmachine, kladpapier, binashavo/vwo
	H5 Onderzoeksvaardigheden – kennis en toepassing van onderzoeksbegrippen	A1 Informatievaardigheden; A3 Onderzoeksvaardigheden			schriftelijk	50 min		0%	4.5	NEE	toegestane hulpmiddelen: niet-grafische rekenmachine, kladpapier, binashavo/vwo
	PO Analyse van een sociale actualiteit met toepassing van hoofd- en kernconcepten	A1–A3 Vaardigheden; F1–F2 Analyse van een sociale actualiteit	X		PO	–		10%	4.6	NEE	

Handelingsdeel

P	Handelingsdeel	Examen-eenheid	SE	CE	Toets vorm	Td	Code	Her.	Weging	Opmerkingen
1-3	Excursies									
	Bij afwezigheid van een vakgerelateerde excursie geldt dat een vervangende opdracht gemaakt kan worden om aan dit onderdeel te voldoen.							JA	HD	Aanwezigheid bij de excursie(s) voor dit vak.
1-3	Lessen									
	Er geldt een aanwezigheidsplicht voor de lessen Maatschappijwetenschappen. Om het dossier voor dit vak af te ronden, moet aan het handelingsdeel zijn voldaan.							NEE	HD	Aanwezigheid bij ten minste 80% van de lessen Maatschappijwetenschappen.

Scheikunde

Havo leerjaar 4 | 2026-2027
Boek: NOVA MAX

P	Stofomschrijving	Exameneenheid	SE	CE	Toetsvorm	Td	VC-Code	Weging	Code	Her.	Opmerkingen
1	NOVA H1: Chemisch rekenen Materiaal docent Scheikunde uit 3 ^{de}	A, B1, B2, B5, C1, C2	X		S	100		5%	4.1	Ja, indien onvoldoende	toegestane hulpmiddelen: niet-grafische rekenmachine, kladpapier, binashavo/vwo
	NOVA H3: Organische chemie	A, B2, B3, B4, C1, C2, E1	x		s	100		5%	4.2	Ja, indien onvoldoende	toegestane hulpmiddelen: niet-grafische rekenmachine, kladpapier, binashavo/vwo
2	NOVA H2: Chemische bindingen H4: Zouten	A, B1, B2, B3, C1, C2, D1, D4, F1, F3	X		S	100		10%	4.3	Ja, indien onvoldoende	toegestane hulpmiddelen: niet-grafische rekenmachine, kladpapier, binashavo/vwo
3	NOVA H5: Reacties in beweging H6: Evenwichten (SE) en Zuur-base	A, B1, B2, B3, B4, B5, C1, C2, C3, C4, C6, C8, D1, D3	X		S	100		10%	4.4	Ja, indien onvoldoende	toegestane hulpmiddelen: niet-grafische rekenmachine, kladpapier, binashavo/vwo
1,2,3	NOVA H1: Brander en veiligheid (periode 1) 25% H4: Zouten (periode 2) 45% H5: Reacties in beweging (periode 3) 30%	A, B1, B2, B3, C1, C2, C3, C6, D2, D3	X		PO	100		10%	4.5	Nee	toegestane hulpmiddelen: niet-grafische rekenmachine, kladpapier, binashavo/vwo

Turks
Havo leerjaar 4 | 2026-2027
Boek: İstanbul b1 leerboek

P	Stofomschrijving	Examen- eenheid	SE	CE	Toets vorm	Td	Code	Her.	Weging	Opmerkingen
2	Luistervaardigheid: Kandidaat kan: korte, duidelijke toespraken en presentaties over bekende onderwerpen volgen. tv-programma's en films over bekende onderwerpen volgen. instructies en aankondigingen begrijpen, zoals eenvoudige technische aanwijzingen en gedetailleerde gebruiksaanwijzingen.	Domein B			S	60	4.1		20%	
3	Leesvaardigheid: Kandidaat kan: Duidelijke, realistische teksten begrijpen over onderwerpen binnen het eigen vakgebied of persoonlijke interesse vallen. Gerichte informatie vinden in alledaagse teksten. Turkse teksten over uiteenlopende maatschappelijke en culturele onderwerpen begrijpen, relevante informatie en hoofdgedachten herkennen en informatie uit de tekst gebruiken om conclusies te trekken.	Domein A			S	90	4.2		20%	

Wiskunde A

Havo leerjaar 4 | 2026-2027
Boek: Getallen en Ruimte

P	Leerstofomschrijving	Examen-eenheid	SE	CE	Toetsvorm	Td	Code	Her.	Weging	Opmerkingen
2	SE1: - Getal en Ruimte wiA havo deel 1: H4 (combinatoriek) - Getal en Ruimte wiA havo deel 2: H5 (Veranderingen)	A, B1, B2, B3, C1, C2, C4, D	X	X	S	90 min	4.1	Ja	15%	
	2/3 PO Statistiek Algebra en functies Getal en Ruimte wiA Havo deel 2: H7(statistiek met ICT)	A, E5	X		PO		4.2	Ja	5%	

Wiskunde B

Havo leerjaar 4 | 2026-2027
Boek: Getallen en Ruimte

P	Leerstofomschrijving	Examen- eenheid	SE	CE	Toetsvorm	Td	Code	Her.	Weging	Opmerkingen
1	SE1: - H1 (Formules, grafieken en vergelijkingen) - H2 (Veranderingen)	B	X	X	S	90 min	4.1	Ja	2 (15%)	
3	SE2: - H6 (De afgeleide functie) - H7 (Lijnen en cirkels)	B, C	X	X	S	90 min	4.2	Ja	3 (20%)	

Rekenen

Havo leerjaar 4 | 2026-2027
Boek:

P	Leerstofomschrijving	Examen- eenheid	SE	CE	Toetsvorm	Td	Code	Her.	Weging	Opmerkingen
1-3	SE Rekentoets 3F Getallen, verhoudingen, meten en meetkunde en verbanden 		X		S	90 min	PT1	Ja	100%	De rekentoets telt niet mee voor de slaag / zak regeling. Alleen leerlingen die geen wiskunde in hun pakket hebben moeten de rekentoets afleggen. Indien de leerling lager dan een 6,0 scoort bij de rekentoets, moet deze verplicht herkanst worden in PWW2 en/of PWW3 in havo-4